

Uca Allah Qurani-Kərimdə buyurur:

“İnsanlar içrisində Allahdan qeyrilərini (Allaha) şərik qoşub onları Allaha kimi sevənlər vardır. Halbuki iman gətirənlərin Allaha məhbəbbəti daha qüvvətlidir.” (əl-Bəqərə, 165)

İlahi muradın əsəri olan insan övladı bu muradın incə təbiətinə nüfuz edə biləcək ruhani qabiliyyətləri ilə yaradılış meydanında üzərinə qoyulan məsuliyyət yükünü çəkə biləcək bütövlüyə sahib olan bir varlıqdır. Uca Rəbbimiz tərəfindən: **“Məgər Allahın göylərdə və yerdə olanları (günəşi, ayı, ulduzları) sizə ram etdiyini, aşkar və gizli nemətləri sizə bolluca ehsan etdiyini görmürsünüzü?..”** (Loğman, 20) şəklində əhatə dairəsinə sərhəd qoymağın az qala imkansız olduğu bu məsuliyyət yükünü layiqincə qiymətləndirmək və onu çəkmək ilahi yardımını hər an əhatəli ölçüdə murad etməklə mümkündür. Qurani-Kərimdə adları çəkilən peyğəmbərlərin tövhid mücadiləsinin hər anında Allaha kamil şəkildə murad etmənin, Ona yönəlmənin və Onunla bərabərlik mühitində nəfəs alıb-vermənin vacibliyi öz aşkarlığı ilə seçilməkdədir. Yerlərin və göylərin yüklənməkdən çəkdiyini əmanət ilə yüklənən Adəm övladının bu vəzifənin öhdəsindən gəlməsi yeganə dayağı və əbədi muradı olan Allaha dərin bir sevgi bağları ilə sarılma dərəcəsindən çox asılıdır. Bu bağlılığın ümmətinin qəlb yaddaşında daim hiss ediləcək və yaşanacaq bir həyat düsturu şəklində yerləşdirilməsinə çalışan Allah Rəsulu (s.ə.s) dualarında Allah-Təalanın məhəbbətini tələb edərək bunun önəmini belə vurğulamışdır:

“Allahım! Səndən məhbəbbətin, Sənə sevinənlərin məhbəbbətin və Sənin sevginə yetişdirəcəklərimə ləzzət bəxş etdir. Allahım! Sənin məhbəbbətin mənim nəfsimdə, ailəmdə, malımdan və soyuq sudan daha sevimli et!” (Tirmizi, Dəavat, 72/3490)

İlahi yardımın murad edilməsi peyğəmbərlik məsuliyyətinin yerinə yetirilməsində son dərəcədə həyatı əhəmiyyətə malik bir vəzifə olduğundan Allah Rəsulu dualarında bu yardımın istənmə şəklini açıqlayaraq qul ilə Rəbbi arasında mövcud olan bütün mənəvi boşluqların doldurulmasına can-dildən çalışdığı gözəl önündədir:

“Allahım! Məni Sənin məhəbbətində və sevgisində qatında fayda verəcək olan kimsənin məhəbbətində ruziləndir. Allahım! Məni ehsan etdiyindən və mənə nimət sevdiyim nemətləri, Sənin sevdiyindən və razı olduğun mənim işləyib bildik xüsusunda bir qüvvət et. Allahım! İstədiyim halda mənə vermədiyən şeyləri də zəhmimi Sənin sevdiyən şeylərlə məşğul etməyi və tamamən Səni itaət yönəlməyi bir sərbəst qıl!” (Tirmizi, Dəavat, 73/3491)

Rəsulullahın **“(Ya Rəsulum) insanları hikmətlə, gözəl öyüd-nəsihlə Rəbbinin yoluna dəvət et!”** (ən-Nəhl, 125) ayeyi-kəriməsinin nuruna bürünən qəlb aləmindən dalğalanan rəhmət kəlamı ilahi iznə Allahı murad etmə yolunun cığırını açan bir çağırışdır. Rəsulullahın və ona tabe olanların qidalandığı ilahi kəlamın mənə iqlimindən böyük bir məsuliyyət yükünə sahib olan insan övladına edilən çağırışlarda dünya həyatının dəyərləndirilməsi zamanı buraxılan səhvlərin acı aqibəti mənəviyyatımızı silkeləyəcək ölçüdə verilir:

“Ey insanlar! Etdiyiniz zülm, haqsızlıq fani dünya malı kimi özünü leyhinizdir. Sonra hüzzurumuza qayıdacaqsınız. Biz də nə etdiklərinizi sizə xəbərləyəcəyik. Hər qıçqıtın dünya həyatı göyün endirdiyimiz yağmura bənzər ki, onunla yer üzündə insanların və heyvanların yeyəcəyi bitkilər yetişib bir-birinə qarışar. Nə hayət yer üzünü zəklənib süsəndiyi və sakinləri də (məhsulunu) yığmağa qadir olduqlarını zənn etdikləri vaxt gecə, yaxud gündüz mərimiz gələrsə Biz onu dünyanın üzündə bol məhsul olmamış kimi bir hala gətiririk. Biz ayələrimizi düşünən bir ümmət üçün belə təfərrüatlı izah edirik.” (Yunus, 23-24)

Təbiidir ki, insan övladının belə bir çətin və rəzil vəziyyətə düşməməsi üçün Uca Allahın İslam ümmətinə əta etdiyi təqva ərləri Rəsulullahın qəlb çırpıntılarını bəşər övladlarına xüsusi bir incəliklə ərz etmə yolunda yorulmadan çalışmış və indi də çalışmaqdadır. Onların görüşlərini içdən gələn bir istəklə dinləmək və həyatımıza tətbiq etməyə səy göstərmək mümkün təhlükələrdən qorunmağa yönələn tədbirlərin ən əlverişlisi ola bilər. Haqq dostu Musa Topbaş bəyəfəndi bu haqda belə buyurur:

“İnsan iki qisimlə əhatələnmişdir. Cəsəd olan ilk qisim ət, qan, sümük və sairədən meydana gəlmişdir. Allah-Təala bu tərəfə çox da əhəmiyyət verməmişdir. Rəbbimizin əhəmiyyət verdiyi cəhət mənəvi xüsusiyyətlər, yəni ikinci qisim olan ruh tərəfimizdir. Mənəvi xüsusiyyətlərimizi islah etməyə səy göstərəcəyik. Bu yolda diqqət edib təkamül etdikcə Allah-Təala bizə bütün məxluqata qarşı bir şəfqət, məhəbbət verir. Zənnətən bir insanın məxluqata qarşı şəfqəti yoxdursa, o insan çox zəifdir. Həm Haqqın qulu olsun, həm Haqq yolunda olsun, həm də Allah-Təalanın qullarına mərhəmət etməsin, heyvanlara, hətta günahkarlara qədər - o, natamamdır.”

Allaha qulluq həqiqətini zədələyən bu natamamlığı yox edəcək bir ruhi dərinliyə sahib olduğumuz təqdirdə göylərin və yerlərin yüklənməkdən çəkindişi o böyük əmanətə qarşı davranış vəzifəmizi anlama və həyata keçirə bilərik.

“Ey iman gətirənlər! Allahdan qorxun! Ona (Onun rəhmətini və lütfünü) qovuşmaq üçün vəsilə axtarın. Allah yolunda cihad edin ki, nicat tapasınız.” (Maidə, 35) -deyə səslənən Rəbbimizin hər bir çağırısına inanılmaz bir həssaslıqla yanaşan və Rəbbimizi murad etmədə əbədi bərabərlik və yaxınlıq iqliminə nail olan peyğəmbərlər, siddiqlər, salehlər və şəhidlərlə əbədi qonşuluğa nail olma ümidi ilə Rəbbimizə yönələrək muradımızı Ondan diləyirik:

“Ey Rəbbimiz! Bizi doğru yola yönəltəndən sonra ürəklimizi şübhə salma. Biz öz tərəfindən bir mərhəmət bəxş et. Çünki Sən həqiqətən bəxş edənsən.” (Ali İmran, 8)
Amin!